Skolinspektionen

Beslut

Datum 2026-10-30
Dnr SI 2026:8028

Huvudman

Uppsala kommun
uppsala.kommun@uppsala.se

Ärendet

Tillsyn av Östra Stenhagen anpassad grundskola i Uppsala kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Uppsala kommun att senast den **21 december 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande undervisningstid. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Uppsala kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Uppsala kommun ska vidta följande åtgärder

Undervisningstid

1. Se till att huvudmannens beslutade timplan motsvarar den minsta garanterade undervisningstiden i anpassad grundskola. Huvudmannen ska inkomma med huvudmannens beslutade timplan (11 kap. 7 § skollagen i dess lydelse före den 1 juli 2026[1] samt 10 kap. 2–3 §§ och bilaga 2 till skolförordningen [2011:185]).
2. Se till att eleverna får undervisningstid i enlighet med föreskriven garanterad undervisningstid och huvudmannens beslutade timplan. Ovanstående gäller inte om avvikelser från timplanen är beslutade för en enskild elev, exempelvis genom beslut om anpassad studiegång. Huvudmannen ska inkomma med klasscheman för läsåret 2026/27 som eleverna i samtliga klasser följer i undervisningen (11 kap. 7 § skollagen i dess lydelse före den 1 juli 2026 samt 10 kap. 2–3 §§ och bilaga 2 skolförordningen).
3. Se till att det för varje klass i den anpassade grundskolan finns ett schema för undervisningen som tillämpas i praktiken och är

[1] 11 kap. 7 § skollagen har en ny lydelse genom lag 2025:729. Av övergångsbestämmelserna framgår att bestämmelsens äldre lydelse gäller för utbildning som bedrivs före den 1 juli 2028.

utformad på ett sådant sätt att elevernas faktiska undervisningstid i respektive ämne eller ämnesområde framgår (11 kap. 7 § skollagen i dess lydelse före den 1 juli 2026 samt 3 kap. 6 §, 10 kap. 2–3 §§ och bilaga 2 skolförordningen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen Uppsala kommun en anmärkning avseende brister rörande krav på legitimation och behörighet för lärare. Uppsala kommun ska senast den **21 december 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser att undervisning bedrivs under ledning av lärare, extra anpassningar och särskilt stöd samt lokaler och utrustning.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:8028) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden hösten 2026 inlett en tillsyn av årskurs 1–6 vid Östra Stenhagen anpassad grundskola i Uppsala kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten följer gällande bestämmelser om undervisning av legitimerade och behöriga lärare, undervisningstid, extra anpassningar och särskilt stöd samt lokaler och utrustning.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, elevassistenter, personal i elevhälsan och rektorn samt genom lektionsobservationer under september 2026. Skolinspektionen har därutöver granskat viss dokumentation, bland annat åtgärdsprogram och scheman. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Läsårets och undervisningens omfattning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av huvudmannens timplan för läsåret 2026/27. Av timplanen framgår bland annat att elever som läser ämnesområden ska ges undervisning motsvarande 2 330 timmar under mellanstadiet.

Vid den initiala informationsinhämtningen har Skolinspektionen fått ta del av elevscheman från skolans digitala skoladministrativa system. Vid intervjuer med lärare och elevassistenter framkom att dessa scheman inte motsvarar de scheman som lärarna använder i undervisningen. Mot denna bakgrund begärde Skolinspektionen att huvudmannen skulle inkomma med de veckoscheman som används i verksamheten och som lärare och elever följer. Huvudmannen inkom då med andra scheman än de som Skolinspektionen initialt erhållit. Dessa scheman benämner Skolinspektionen som *veckoscheman*. Vid intervjun förklarade rektorn att scheman från det digitala skoladministrativa systemet inte går att använda i den dagliga verksamheten utan att dessa scheman används för att omsätta timplanen i veckoschemat som eleverna följer. Rektorn uppgav vidare att de scheman som benämns som veckoscheman gäller för läsåret 2026/27.

Skolinspektionen har utifrån skolans veckoscheman och beräknade antal skoldagar för läsåret 2026/27 beräknat undervisningstiden för ett antal klasser. För klasserna 1-3B, 4-6B, 1-3H, 1-3D och 4-6D har emellertid undervisningstiden helt eller delvis inte kunnat beräknas med hänsyn till veckoschemanas utformning. Vid genomgång av huvudmannens beslutade timplan för läsåret 2026/27 i förhållande till den faktiska undervisningstiden som eleverna ges innevarande läsår utifrån aktuella veckoscheman för läsåret 2026/27 framgår följande.

Klass	Beslutad undervisningstid, huvudmannens timplan under respektive årskurs (i timmar)	Faktisk undervisningstid för innevarande läsår baserad på veckoscheman (i timmar)	Differens i timmar baserad på veckoscheman för innevarande läsår 2026/27 (i timmar)
4-6E (ämnesområden)	775 (åk 4 och 5) 780 (åk 6)	709	66 (åk 4 och 5) 71 (åk 6)
1-3G (ämnesområden)	625	558	67
4-6G (ämnesområden)	775 (åk 4 och 5) 780 (åk 6)	729	46 (åk 4 och 5) 51 (åk 6)

Huvudmannen har, efter att ha tagit del av Skolinspektionens beräkningar av undervisningstiden, angett att det i det digitala skoladministrativa systemet har skett korrigeringar avseende klasserna 1-3G, 4-6G och 4-6E. Huvudmannen har därvid inkommit med nya scheman.

Rättslig reglering

Av 11 kap. 7 § skollagen, i dess lydelse före den 1 juli 2026[2], framgår att den totala undervisningstiden för varje elev som läser ämnesområden ska vara minst 6 665 timmar. Regeringen får meddela föreskrifter om fördelning av undervisningstiden (timplan).

Enligt 3 kap. 6 § skolförordningen ska det för läsåret eller för kortare tid finnas ett schema för undervisningen.

Enligt 10 kap. 2 § skolförordningen finns bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden på ämnen och ämnesområden (timplaner) i bilaga 2 till skolförordningen.

Av 10 kap. 3 § skolförordningen framgår att huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden.

Av bilaga 2 till skolförordningen framgår att den totala undervisningstiden för elever som läser ämnesområden ska vara minst 1 875 timmar i lågstadiet och 2 340 timmar i mellanstadiet.

I 10 kap. 4 § skolförordningen finns bestämmelser om avvikelser från timplanerna som rektorn får fatta beslut om. Bland annat får rektorn besluta om avvikelser från timplanerna i den omfattning som behövs för att anpassa undervisningen till elevernas särskilda förutsättningar och behov.

[2] Se fotnot 1.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister gällande undervisningstiden på lågstadiet och mellanstadiet vid Östra Stenhagen anpassad grundskola.

Huvudmannen har skickat in ett flertal olika scheman under ärendets gång. Skolinspektionen har därför att ta ställning till vilka av dessa scheman som ska ligga till grund för Skolinspektionens bedömning av elevernas undervisningstid. Eftersom huvudmannen har uppgett att det är de scheman som Skolinspektionen benämner som ”veckoscheman” som används i undervisningen är det dessa scheman som Skolinspektionen har beaktat vid beräkningen av elevernas undervisningstid. Skolinspektionen kommer således att bortse från övriga inkomna scheman, inklusive de korrigerade scheman som huvudmannen inkommit med efter att ha tagit del av Skolinspektionens beräkningar av undervisningstiden. Detta då de scheman som huvudmannen korrigerat, såvitt får förstås, är schemana i skolans digitala skoladministrativa system, det vill säga inte de scheman som i praktiken tillämpas i verksamheten.

Vid beräkningen av undervisningstiden kan Skolinspektionen konstatera att eleverna i flera klasser inte ges den undervisningstid som framgår av huvudmannens beslutade timplan, vilket i förlängningen kommer innebära att eleverna inte kommer att få den garanterade undervisningstiden enligt den nationella timplanen för respektive stadium. Detta utgör en brist. Det gäller i vart fall eleverna i klass 4-6E, 1-3G och 4-6G som läser ämnesområden.

Det framgår även att det finns klasser på skolan vars faktiska undervisningstid inte går att beräkna utifrån utformningen av de scheman som Skolinspektionen tagit del av. Skolinspektionen bedömer att detta utgör en brist, då utformningen av schemana medför att huvudmannen inte kan säkerställa att dessa klasser får sin garanterade undervisningstid.

Av Skolinspektionens utredning framgår vidare att huvudmannens beslutade timplan för elever som läser ämnesområden på mellanstadiet omfattar 2 330 timmar, trots att den minsta garanterade undervisningstiden för dessa elever är 2 340 timmar. Att huvudmannens beslutade timplan inte når upp till den garanterade undervisningstiden för elever som läser ämnesområden utgör en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Uppsala kommuns verksamhet vid Östra Stenhagen anpassad grundskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller undervisningstid. Det finns

därför skäl att förelägga Uppsala kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Anmärkning

Krav på legitimation och behörighet för lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen information från huvudmannen framgår att det finns elva undervisande lärare i verksamheten. Enligt huvudmannen har samtliga lärare legitimation som lärare eller förskollärare samt är tillsvidareanställda. Av inkommen information från huvudmannen framgår vidare att fyra lärare har utbildning som speciallärare med inriktning mot intellektuell funktionsnedsättning och att två lärare är under utbildning till detta. Avseende övriga fem lärare anges inte att dessa redan har eller är under utbildning till speciallärare med inriktning mot intellektuell funktionsnedsättning, alternativt har en äldre behörighetsgivande examen. Huvudmannen har vidare i yttrande till Skolinspektionen angett att inga rekryteringsförsök av lärare har skett under år 2025 eller 2026.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 13 § skollagen får endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen.

Av 2 kap. 18 § skollagen framgår att om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska

1. vara lämplig att bedriva undervisningen, och
2. i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande.

En person som avses i första stycket får bedriva undervisning under högst ett år i sänder.

Av förarbeten till skollagen framgår att huvudmannen efter denna tid är skyldig att på nytt försöka finna en lärare eller förskollärare som har en utbildning som är avsedd för undervisningen (prop. 2009/10:165 s. 653).

I 2 kap. 11–12 a §§ förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare finns bestämmelser om behörighet för anpassad grundskola årskurs 1–6. Av bestämmelserna framgår att ett krav för sådan behörighet är att läraren avlagt speciallärarexamen enligt bilaga 2 till högskoleförordningen (1993:100) med specialisering mot

intellektuell funktionsnedsättning. Det framgår dock att kravet på att ha avlagt speciallärarexamen inte gäller lärare som har avlagt en behörighetsgivande examen som är äldre än en sådan behörighetsgivande examen som anges i bilaga 2 till högskoleförordningen och omfattar inriktning eller specialisering mot intellektuell funktionsnedsättning.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister avseende att eleverna ska ges undervisning av behöriga lärare.

Av Skolinspektionens utredning framgår att flera undervisande lärare på Östra Stenhagen anpassade grundskola inte har behörighet för den undervisning som de bedriver, då de varken har speciallärarexamen med inriktning mot intellektuell funktionsnedsättning eller har en äldre behörighetsgivande examen. Skolinspektionen konstaterar vidare att huvudmannen inte har gjort några försök att rekrytera behöriga lärare under år 2025 eller 2026. Det innebär att de lärare som inte är behöriga för att arbeta i den anpassade grundskolan har undervisat på skolan i över ett år, trots att undervisning av obehöriga lärare endast får ske högst ett år i taget innan huvudmannen på nytt behöver försöka tillsätta behöriga lärare. Detta utgör en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Uppsala kommuns verksamhet vid Östra Stenhagen anpassad grundskola 1–6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller kravet på behöriga lärare. Av Skolinspektionens utredning framgår dock att samtliga lärare är legitimerade och att majoriteten har eller snart kommer att erhålla speciallärarexamen med inriktning mot intellektuell funktionsnedsättning. Sammantaget bedömer Skolinspektionen därför bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela huvudmannen en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Undervisningen bedrivs av lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, elevassistenter och rektorn framgår att undervisningen planeras och bedrivs under ledning av lärare. Vidare framgår av intervjuer med lärare och elevassistenter att lärare planerar

undervisningen även för elever som delvis har enskild undervisning, men att det kan vara elevassistenter som genomför undervisningen när eleverna inte deltar i undervisning i helklass.

Rättslig reglering

Enligt 1 kap. 3 § skollagen avses med undervisning de processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden.

I förarbeten till skollagen anges att i definitionen av begreppet undervisning ligger att lärandeprocessen sker under ledning av lärare. Med detta menas inte att dessa måste vara närvarande i undervisningslokalen eller motsvarande all lektionstid. Tanken är dock att för att en aktivitet ska klassas som undervisning måste en lärare ha det övergripande ansvaret för det som ska göras (prop. 2009/10:165 s. 633).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framgår att eleverna ges stöd i form av extra anpassningar. I de fall där lärare befarar att en elev riskerar att inte uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas samråder läraren med specialpedagogen eller någon annan representant från elevhälsan. Av intervju med rektorn framkommer att lärare och utvalda funktioner inom elevhälsan träffas och att det där beslutas om en utredning ska startas, samt att det är rektorn som tar beslutet. Vid en utredning om behov av särskilt stöd sker samråd med elevhälsan. När en utredning om behov av särskilt stöd är färdigställd fattar rektorn beslut om att utarbeta åtgärdsprogram. Av intervju med lärare framgår att en utredning om behov av särskilt stöd inte har aktualiserats för några andra elever på skolan än de elever som har gällande åtgärdsprogram.

Av dokumentation från huvudmannen framgår att fyra elever har åtgärdsprogram. Av åtgärdsprogrammen framgår elevernas behov av stöd och de särskilda stödåtgärder som eleverna får. Samtliga åtgärdsprogram är beslutade av rektorn och det finns uppgift om när åtgärdsprogrammen ska

följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig. Av åtgärdsprogrammen framgår även att elevens vårdnadshavare har deltagit i utarbetandet av åtgärdsprogrammen. Av åtgärdsprogrammen framgår hur ett åtgärdsprogram överklagas och av intervju med rektorn framgår att åtgärdsprogrammen skickas hem till elevens vårdnadshavare. Såväl lärare som representanter för elevhälsan har under intervju uppgett att eleverna ges stöd i enlighet med vad som har beslutats i åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Av 3 kap. 7 § skollagen följer att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn och i vissa fall får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt på någon annan.

Av 28 kap. 16 § skollagen framgår att beslut i fråga om åtgärdsprogram får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

I 29 kap. 10 § skollagen framgår att i ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild tillämpas bland annat 33 § förvaltningslagen (2017:900) om underrättelse om innehållet i beslut och om hur ett överklagande går till. Enligt förarbetena gäller paragrafen bland annat när beslut fattas i ärenden om särskilt stöd (prop. 2009/10:165 s. 928).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Lokaler och utrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Under intervjuer anger personalgrupper att skolan har tillgång till lokaler som kan tillgodose elevernas behov. Under intervjuer med lärare, elevassistenter och rektorn har det vidare framkommit att skolan har haft möjlighet att göra inköp av bland annat verktyg eller hjälpmedel till eleverna när det har behövts.

Under intervjuer har därutöver framkommit att utemiljön inte är anpassad för skolans elevgrupp men att skolan vid slutet av året kommer få tillgång till nya lokaler och en ny utemiljö som är ritad efter skolans behov och utifrån de elevgrupper som finns på skolan.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 35 § skollagen framgår att för utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att utredningen visar att skolan har tillgång till de lokaler och den utrustning som behövs för att utbildningens syfte ska kunna uppfyllas. Vidare noterar Skolinspektionen att skolan förväntas få såväl nya lokaler som en ny utemiljö inom kort som kommer vara anpassad efter verksamhetens behov. Av redovisade omständigheter framkommer därför inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

På Skolinspektionens vägnar

X Ellen Kalman

Beslutsfattare
Signerat av: Ellen Kalman

X Rebecka Pettersson

Föredragande
Signerat av: Rebecka Pettersson

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Oskar Holst medverkat.